

Handi Péter

SZÖSZMÖTÖLÖK

2025-02-13 | PRÓZA

Feljött bennem ez a szó, a semmittevést és gondolatlanságot fejezi ki, amikor a kéz nem tudja, *mit csináljon*, és az agytól várja az utasítást. Szöszmötölök, azaz várok egy autóbuszra, amelyiknek valami célja van velem, vagy az előttem lévő szerszámokkal bíbelődöm, mire is használhatók, esetleg *azoknak* van valami céljuk velem... nem tudom.

Ez a „nem tudom” az igazán zavaró, mert – híján van a magyarázatnak. Valami kering a levegőben, „az én légteremben”, a várakozás atmoszférája, üresjárat.

Zavaró? Ezen is fennakadok, mert az érzést pozitívumként is értelmezhetem; ha zavar valami, akkor természetem figyelmeztet: itt kiigazításra van szükséged. Talán a „Jövő” miatt?

Az idézőjel kapásból jött, és félénken a papírra szállt, mint kismadár a vékony faágra. „Jövő?”, amikor a kiszámítható emberi életévek vége felé járok, és a maradék idő „miként”-je, „hogyan”-ja kísérőtársa reggeli ébredéseimnek. Maga az ébredés persze már jó jel, a nap, az idő érzékelése már valaminek a táptalaja. Ha vallásos lennék, azt gondolnám, valakinek az ajándéka... De hogyan tovább?

Innen az *átmeneti* segítség: a jól begyakorolt rutin, a napkezdet praktikái, a „mindig következő lépés” szolgálai teljesítése. Az ember tesz, mozog. A Jövő: ez a nap.

visszasírnám

Persze a Jövő mindig is „ez a nap” volt. Csakhogy a test és elme *akkoriban* nem így számolt. Tervek rakódtak a tudatra (bár a „rakódtak” szó sem helyénvaló), a szervezet automataként működött, ennek a motornak táplált

valamilyen tartalmat az agy, az Idő nem igazán szerepelt még a tudatban.

Visszasírnám most „azokat az időket”? Ennél a pontnál tudatosul, hogy az élethossz egyre sűrűbb konstatálása olyasmi, mint egy hosszútávfutó atléta tréning-szüneti lihegése a kispadon. Ugyanakkor – elkerülhetetlen.

Szóval, itt van ez a nap. Üres tálca az orr előtt. A „Jövő” egykor kimerült a tálcai választékban.

Az utca viszont nem öregszik, de – változik. Mármint az utcakép. A Covid utáni időszak a járókelők maszk nélküli sztrádája. Körülnézek. Minden a *régiben*, azaz a járvány négy évvel előtti idejében. Egyvalami azonban feltűnik; a sok – hátizsák. Jó, már évtizede (vagy még régebben) az aktatáskát felváltotta a könnyű, tarisznya-szerű vászon vagy hálós szatyor, a könnyedén vállra csapható oldalzsák. Most azonban úgy tűnik, a járókelők *a hátukra veszik a világot*; hivatalnokok, üzletemberek, iskolások, *utcanép* jelentős része behódolt (vagy felismerte) a lezser öltözködés kényelmét. Mindez már a több évtizedes farmernadrág-őrület berobbanásával kezdődött, azóta

„romlik” a divat. Napjainkban annak a filmszínésznek az ízlése követendő, aki gyűrött alsótrikóra vesz zakót és foszló-fércű fakult nadrágján *dizájner-tervezte* rojtos lyuk tátong... A női divat sem marad el ettől, hiszen a két nem öltözködése szinte ugyanaz – de ez már a nemek hangsúlyozott egyenlőségének hozadéka.

A hátizsák az ún. *tisztes* családapák és háziasszonyok hátán is ott van – talán mert divat-értékén kívül fiatalít. Számomra a hátizsák kirándulásokra, és apám munkaszolgálatos behívásaira emlékeztet. Nagypám viszont – aki még Ferenc József hadseregében szolgált – két kézikoffert cipelve utazta keresztül-kasul az országot, árusítva az üveges szakma kellékeit. Egy jól megtömött hátizsák mennyivel könnyebb lett volna, gondolom most. A hátizsák-viselet egyébként úgy jöhetett *divatba*, hogy felszabadította a kezeket a táskák és bőröndök fogantyújának tartásától, és így lehetővé tette a mobiltelefonok kezelését. Napjainkban ritkán látni amolyan *céltalanul* lófráló járókelőt, akinek markában ne fészkelődne a fülhöz emelt kis készülék. Élénk

eszmecsere folyik az utcákon, miközben a másik kézben pórázon tartott kutya diktálja az iramot. Ha nincs kutya, akkor a szabad kéz tánca kíséri a társalgás indulatait. Az utca így eloroz valamit a színpadi előadások jellegéből – modern, szabadtéri balett.

nem ugrik be

Szöszmötölésem késő esti eleme a keresztrejtvényfejtés. „Ősi”, gondúzó elfoglaltság, idős korban lehet gondterhelő, mivel az emlékezet felhőjén lebeg valahol a keresett szó, s nem ugrik be, mint *akkor...* Mégis: agytorna,

emlékezetpróba, néha ismeretterjesztő. Földrajzi helyzetem e féltekén alkalmat ad, hogy anya- és idegen nyelvű rejtvényekbe bonyolódhatok. Ez dupla kínlódás, mivel a fejtési próbálkozás folyamán néha a *másik* nyelv szava penderül a tudatba. Ez gátat szab a másik nyelvből jelentkező szónak. Frusztráció, de úgymond „jólesően” foglalkoztatja az agyat. Egyébként néha felhoz az anyanyelv mélyéből mára már *elhasználta*, néhol mesterkélte kifejezéseket. Régi aranyakat, porlepte csillogásukkal.

Mint például ezt a szót: *szöszmötölök*.

kép | vecteezy.com